

Лещенко Марина Євгеніївна,
старший викладач кафедри
креативних індустрій та соціальних інновацій,
Національний університет «Чернігівська політехніка»,
м. Чернігів, Україна

ДИЗАЙН-МИСЛЕННЯ ЯК СПОСІБ ТВОРЧОГО ПІДХОДУ

В останнє десятиліття все більшої актуальності та потреби набуває здібність особистості сучасного фахівця у здійсненні творчого підходу та креативності в професійній діяльності та виконанні професійних завдань.

У творчості особистості розкриваються багато її психічних якостей. В процесі творчості особистості на найвищому рівні протікає її діяльність. Це стосується інтелектуальної, емоційної і вольової сфер особистості.

В науковій літературі з'являється тенденція розділяти поняття «креативність» та «творчий підхід». Саме творчий підхід розглядається як поняття, яке включає в себе не лише здібність, але й емоційний компонент. Таким чином, поєднання логічної та психологічної складової є сутністю творчого процесу [3].

Творче мислення, як складова творчого підходу, характеризується не тільки новизною створеного продукту, але й своєрідністю процесу його отримання; воно значно впливає на рівень розвитку особистості, спонукає її до пошуку нових знань та розвитку нових умінь. Тому під творчим мисленням ми розуміємо продуктивне мислення, що спрямоване на створення суб'єктивно нового продукту мисленнєвої чи практичної діяльності.

При застосуванні творчого мислення особистість завжди контролює і оцінює творче рішення. Вона може бути задоволена чи не задоволена отриманим результатом і по завершенні роботи — продуктом творчої діяльності. Продукт творчості може оцінюватись і переоцінюватись декілька разів. І саме творчий підхід до розв'язання проблеми і оцінка отриманого результату (кінцевого продукту) є етапами нового методу до творчої діяльності – дизайн-мислення.

Дизайн-мислення – новітня методологія творчого продуктивного мислення. І саме за останній рік цей метод творчості став достатньо популярним в Україні та набирає значного поширення.

Дизайн-мислення – це підхід до створення продукту, що заснований на розумінні потреб користувачів. Головними особливостями дизайн-мислення є опора на емоційну складову досвіду користувача та переважання творчого підходу над логічним. В процесі дизайн-мислення здійснюється не критичний аналіз, а творчий процес, в якому інколи найнесподіваніші ідеї ведуть до кращого вирішення проблеми. Найкращого ефекту дизайн-мисленню надає поєднання творчого мислення з емпатійною захопленістю розробника та роботою в малих групах. Він допомагає створювати продукти та послуги, котрі глибоко орієнтовані на потреби користувачів, тих осіб, які в кінцевому рахунку будуть споживати продукт чи використовувати сервіс.

Щоб вирішити проблему за допомогою дизайн-мислення, знайти ефективне рішення, потрібно спочатку провести відповідне дослідження та точно визначити проблему чи потребу, потім сфокусуватися на проблемних точках, згенерувати ідеї, відібрати кращі. Створити прототип та протестувати його.

Це досягається через етапи процесу дизайн-мислення:

1. Емпатія або занурення в досвід користувача. Потрібно якомога повніше зрозуміти реальність, цінності, потреби, побоювання користувачів, для яких розробляється рішення.

2. Аналіз і синтез, тобто опрацювання інформації, що отримана. Відбувається формування гіпотези про потреби та мотиви користувачів.

3. Генерація ідей, тобто прагнення придумати якомога більше можливих способів реалізації ідеї та створення продукту.

4. Прототипування, тобто процес практичних дій. Відбувається створення реальної моделі, прототипу – малюнок шаблону, макет з картону тощо.

5. Тестування, або перевірка гіпотези. Створений прототип передається користувачу, щоб він проаналізував його можливості та показав, що можна покращити.

6. Сторітелінг, тобто розповідь історії. На цьому етапі потрібно якомога повніше, доступніше та емоційно розповісти про отримане рішення (винайдений продукт, сервіс).

В процесі проходження цих етапів формуються проблеми, ставляться питання, обдумуються ідеї та обираються кращі варіанти рішення. При цьому ці етапи не є лінійними, оскільки можуть проходити паралельно та повертатись до попередніх етапів за необхідності.

Сучасні організації потребують від своїх працівників ефективності роботи, швидкості роботи, злагодженості роботи. В сучасному світі постійно з'являються нові продукти, товари, конкуренти, нові виробничі процеси. Компанії потребують нових спеціалістів, більш ефективних ніж попередні, щоб бути більш успішними. Для цього є сучасні методи, гнучкі підходи, до яких відноситься дизайн-мислення.

Дизайн-мислення це спосіб організації діяльності. З допомогою дизайн-мислення може працювати команда. З інструментами цього методу може працювати індивідуально кожна особа. Адже творча особистість з індивідуальним стилем діяльності шукає нестандартні рішення, продукує нові ідеї, відходить від шаблонів. І більшої ефективності набуватиме цей процес за умови не лише генерування ідей, але і створення макетів та їх тестування.

Список використаних джерел

1. Давиденко А. А. Логіка і психологія у творчій діяльності людини. Педагогіка і психологія. 2006. №3 (52). С.79-86.
2. Пономарев Я. А. Психологія творчества. М. : Наука, 1976. 303 с.